

میلعا وه

ملاسلا مهیاءهئا و ربمایه ریسد صیخشت
ی نیقیه تاكلام ساسار ب

مهدفه سلج - ماسا ی نایم

تانایه

ی نیسد ن سحمدمه دیسد جاده الله تیآ تر ضد

ی نار هط

هرسد الله سدق

میجرّلا ناطیثلا نم لله اب ذوعاً

میجرّلا ن محرّلا الله مسب

ی لع ملاسلا و ؤلاصلا مّث ، ن یملاعلا بر لله دمحلا

انیبذ و اندیس

ی فطصملا مساقلا ی با انسوفذ بیط و انبولق بیط و

دّمحم

ن یموصعما ن یرهاطلا ن یبیطلا هلا ی لع و

ن یمزکما

ن یعمجا مهئادعا ی لع ؤنعلا و

شور و هریس زا علاطا تیمها و ترورض

ملاسلا مهیذ ؤمئا و ربمایپ

بهباتک ی فی لعاعت الله لاق

نَمَلٌ هَنْسَخَ هُوسًا هَلَا لَوْسَرَ يَفِ مَكْلَ نَاكَ دَقْلٍ ﴿١﴾

١. ﴿اَرَيْتَكَ لَهَّأَ رَكَذَو رَخِلَاؤَ مَوِيْلًاوَ لَهَّأَ اَوْجَرِيْنَ نَاكَ﴾

، مرکا ربمایپ خیرات رکذ رد هتشنگ لاس رد

و دما ن ایمه بتند و هریس زا یرصتخم شح

زا دیاب یدروم هچ رد ام : هک دش حرطم ی لناسم

روطه و طی ده ؤمئا و مرکا لوسر لعفا ید ملاق

تعباتم اهنا زا و مینک تیعبت ایلوا زا ، مومع

ی لو²؛ مینک تعباتم دیابن یدراوم هچ رد و ، میامنب

داقعا مایا ندشمامت و تقو قیض عطساو هب

رد ی تاهبش اعبط . دنام مامتاز هلسم نا ، س لاجم

1: ۳۵۰ ص ۱، ج ، ی سانشد الله . ۲۱ هیا (۳۳) بازحا هروسد

دوجو ی یابیز ی وگلا و هوسا ادخلوسر رد امش ی ارب زا اقیقت هنیار ه
دایز ار دنوادخ و دراد ترخا زور و ادخ هب دیما هکی سک ی ارب ، دراد
دنکی م دای

2. ۲۹۲ - ۲۶۶ ص ۱، ج هب دوشد عوجر

ی تلامکشا و ت لاؤس و دما دوجوبه اقر ن هذ
هکی یاجنآ ات ، مایا نیا رد مدید بسانم . دش حرطم
، دنچ ی ضار ع هئسم نیا رد ، ددرگ قیفر قیفوت
مرا دب هضرع ن اتمدخ .

ار هتکن نیا رکذت ، ثحب نیا عورش زالبق
همئا شور و هریس زام علاطا : منادی مزل
ی اهئسم نیرتمهم و نیرتی رورض ملاسلا مهیلع
ی ارباصوصخم ؛ مینکی ریگیپار ن آ دیاب هکتسا
ی تایدهئسم نیا ، نیلغثشمن اوخا و مدعلها هقبط
دوری مرامشهب اهنا ی ملع خیرات رد هیضق نیرت
مّسم عیاقو ن امتک ت مرد و قیاقدن ایب موزا
ی خیرات

راکذت هک مدرک ضرع ار ی بلطم اقباسنم
: منیبی مذت بسانمی ب اجنیا رد ار ن آ هرابود
ت ایصوصخ زام دوخ هکی بلاطم هب هجوت اب
هکی تشادرب و مدوب هدینش صخش کی یگذر
، دوب هدمآ دوجوبه مذهب رد ، بلاطم ن آ ساسار ب
مسترم مذهب رد و املکاش و ت یصخش زایامیس
ی داقتعا ی نابم و راکفا ، ساسا ن آ ربو ؛ دوب هشد
زا سپ . مدوب هداد رارق و هب تبسن ار مدوخ
رفذکی زا ، قافتا بسحر بی زور ، اهل استشدگ
ار نم تاینهذ ه دولاشد ی لکه هک مدینش ار ی بلطم
داد ریغت و هب تبسن ار نم دید و تخیر م هب
دیابن ارچ : مدرکی م حرطم ار لاؤس نیا مدوخ اب
رد لاسن ایلاس دیاب ارچ و دوش حرطم ی تقیقدره
لئسم نیا رگا !! میربید رسب ی قیقدریغرواب کی
، دوشن حرطم ، میراد روما نیا هبل اغتشا هک ام اب
نیا ی دروم هچ رد و ی اهینمز هچ رد دیاب سپ
!! دوشبن شور قیاقدن

ی عمصاً هک مدرک ل قذ ماسلا هیلع داجسد ترضح دیوگی

مدید دمآ .مدینشد ی امان ای ادص ،مدرکی م ف او ط مار حلا دجسم رد بشد ی ا هه میز رد دراد ادخ اب و تسا هتخیوآ هدرپ هب دوزن اتسد اب و مدراذگ هبعک هدرپ هب رس ی ناوج .¹ ...تسا هتخیر هئاشد یور هب هک مدید ار وا ی اهوم .دنکی م تاجانم

1: ۱۵۰ ص ، ۴ ج ، ماسلا مهیلع بلاطی بآ لآ بقانم

تَبَعَكَا لَوْ دَفُوطًا تُنَكُّ بِي عَمَصَلَا [لِاق]»
و ،نِ اِتْبَاوُذِ هِيَعِ و لِنَامِشَلَا فِيرِظُ بُّبَاشِدْ اِذَا فِ اَقْلِيَا
و نُوِيَعَلَا تَمَانٌ :لُوقِي و تَبَعَكَا رِ اِتْسَابُ قُ لَعْتَمُ و ه
تَقَّذُ !مُوِيَقَا سِي حَلَا كُ اِمْلَا تَنَا و ،مُوجُنَا تَدَعُ
كُ بَابُ و ،اَهْسَارُ دِ اِهْيَاعِ تَمَاقَا و اِهْبَاوِيَا كُ و لَمَا
اِي كُ تَمَحْرَبِ سِي لِا رِظْنَتِي كُ تَجِدُ ؛نِ يَلِنَا سَلَا حُ و تَقَمُ
«!نِ يَمِحَارُ لَا مَحْرَا

:لُوقِي اَشْنَأُ مَثُ

اِي *** مَظْلَا ي فِرَّ طَضُمَا اَعْدُ بِي جِي نَمَا اِي»
مَقَسَلَا عَمِ ي و لِبَلَا و رِضْلَا فِشَاكُ
تَنَا و *** اَتَبِطَاقِ تَيْبَلَا لَوْ دَ كُ دَفُو مَانِ دَقُ
مَنْتَ مِ مُوِيَقَا اِي كَدَحُو
مَحْرَا فِ *** هِبِ تَرَمَا دَقَّ اَعْدُ بَرِ كُ و عَدَا
مِرَحَلَا و تَيْبَلَا قِ حَبِ ي نَاكِبُ
نَمَفُ *** فِرَسِدُ و ذُ هُ و جِرِي لَا كُ و فَعِنَا كُنَا
«مِعْنَابِ نِ يَصَاعَلَا ي اَعْدُ و جِي

«م.ماسلا مهیلع نیدباعان بیر و ه اذاف هتيفتقاف :لِاق

۲۹۳ ص ، ۲ ج ، توکلما راونا

ی یادص ،مدوب ف او ط ل احرد هکی باتهم ی بشرد :دیوگی عمصا»
ل ابند هب .دروخ مشوگ هب هیرگ اب هار مه هودنا و درد زا هتساخر ب
مدش و رهبور هدنزار ب و امیید شوخی ناوج هب ماگان هب ،م تفر ادص
هکی ل احرد و دوب هدمار ب همامع ریز زا ش رس تشپ ی اهوم هک
:تفگی م نینچ دوب هتخادنا تسد هبعک هدرپ هب

ناگراتسو دناهتفر باوخ هب اهمشچن و نکا ،نم ی لاوم و اقا ی ا»
،نم ی ادخ ی ا !ی شابی م ماگا و رادیو و هدنز و تو ،دناه دش ن اهنپ
ن انا رب و دناهتسب مدرم یور هب ار دوز ی ا هبرد ن ا هاشد ا پ
و ت هُناخ برد هکی ل احرد ،دناه داد رارق ن اگتشمگ و ن ا ر ادسا پ
رانک ن و نکا نم هک ش اب ماگا سپ ؛تسا هوشگ ن ادنمتجاد ی ا رب
هدننکمحر ی ا ،م ا هوشگ و ت م حرم هب مشچ و متسه و ت هُناخ برد
«!ن اگدننکمحر نیرت

:دومن عاشنا ار راعشنا نیا سپس

نَسرد ار جام نیا! رگید دوب داجسد ماما بُو
 ی ریپن سرد هذ، دوب مه تر ضدی ناوج
 خروم، ملسه نب دیمد، لابرك ی ایاضق رد
 دیوگی م لابرك خیرات فورعم

اهم شچ مامت و دشدراو تسا رمق صرقه نوچمه هک ی ناوج، نادیمه مُصرع رد مدید
 اتشادزار واه بن دشکیدزد تئرجس کچیھ و دومذ دوحه جوتمه ار
 ملاکریز زاترضدن آ یاهومو، تسا ربکالی لغت رضد مدید مدرک تقد هک بوخ
 1. تسا هدمآ نورید دُوخ
 !؟ میراد ی لیلد هچ!؟ دوشنایید دیابندی خیرات هَعقاو کید ارچ

نیرتگرزب، خیرات عیاقو ی شنیزگ لقند خروم تنایخ

ی سانشد ماما باتک م هذرناپ دلج شید زور دنچ
 هعلاطم ار - ی لاعتا الله هملسد - دلاو هملّاع تر ضد
 درو خرب هپیضق نیا هب قاقّتا بسحر ب، مدرکی م
 زا ار هلمّسم نیا تسیندت بسانمی ب مدید، مدرک
 منک لقند ثحب نیا عورش همدقم ناونعهب ناشیا
 ی بلاطم هّمئا هریسو و خیراتنایبرد اجنآ رد ناشیا
 :هکنیا هلمجنم، دنیا مرفی م

هکی روطن آ ار ماما هک تسا نیا هعیشد هفیظو
 !دنک میسرتوا ی ار به کر وطن آ هذ، دسانشبتسه
 ماما زا دیاب، دومذتعباتم ی لایخ ماما زا دیابند
 هک ماما زا ی تاهج ام رگا . درک تعباتم ی عقاو
 قیاقد زا ی رایسبو مینکنایید تسا ن امرظندروم

-
- ۱) ینکی متباجا بشلدرد ار رطضمتساو خرد هکی سک یا (۱)
 !یرادی مرید ار یراتفرگ و یرامیب، راتفرگ و ضیرم درفزا و
 ی هورگ و هتفر باوخذ هبتا هناخ رانکرد تناگدنروآ یور (۲)
 همه هدارا بحاصو هذنز هتسویپ هکی سک یا وتو! دناه دشرادیب
 !ی دیباوخذ زگره، ی تسه
 - ۲) ؛ بارطضا و هودنلا لادرد مناوخی م ار وت، راگدرورپ یا (۳)
 !مردو هناخ نیا قدهب، امد محر نم هیرگ هب سپ
 هچ سپ، دشاب هتشدانزار وت ششخب و وقع دیما راکهانگ رگا (۴)
 !؟ دیاشخب دوح ی اهت معذ هب ناراکهانگ ربی سک

دیوگی عمصا

ی لغت نیدباعلانیز ماما صخشدنیا مدید ماگانهب [متفر و لابند هب]
 «تسا ملسا امهیلع نیسطلان ب»

1. ۴۱۹ ص، آدهشلا مقصور

میقتسم تلخدی عقاوماما تخانش رد هک ار
 ویضرف ویلایخ ماما زا، میرانگب رانک، دنراد
 مینکی متعباتمیراد هدشه دیشارت

دنیامرفیماجنا رد ناشیا سپس

متشاد ماشد هک یرفسد رد: دنکی ملقذ ناربط یلماع زا یکی، یرنازج موحرم
 موحرم، قباقتا بسحر و متفر یلماعل بجنسحم دبیس اقا موحرم تاقلام هب یزور
 در هک ییاهت بحصد نیب رد. دندوب اجنا رد ه، حیثیاقم بحاصد، ی مقس آبع خیشد اقا
 بتشاد ضارتعا یلماعل بجنیما نسحم دبیس اقا هب س آبع خیشد اقا موحرم، دشلد و
 نیا زا یرایسب؟! دیاهدرک لقت ماما زا دوخ یاهباتک رد ار یبطم ره امش ارچ»
 «دوشد نیب مدرم یارب هک تسین حلاص هب بلاطم

«؟ یبطم هچ لاثم»: دندومرف ناشیا

دیزی اب نیسطلان دیلعت عبید میضق نیمه ارچ لاثم»: بتفگ س آبع خیشد اقا موحرم
 دنناوتی مذ و دنکی مذ لوبق و دندوسی مذ ار نیا مدرم¹؟! دیاهدرک نیب ناتباتک رد ار
 دنک تعبید دیزی اب ماما هک دنکب کاردا

² ادراد ی ناکم متکذر هو ییاجن خسره: حلاطصا هب و، تفگ دیابن هک ار یبطم ره
 رهچ نیا و مهجو نیا، دنراد رظن رد یصاخ هرهچ کی و مهجو کی ماما زا مدرم
 و تیلوا داقتعا نآ، دوشد نیب ام یاهباتک رد بلاطم نیا رگا و داد ریغت دیابن ار
 «دوشی می تسد تا داقتعا یاراد مجتد رد و، دوشی متفرگ اهنأ زا یرکف ی نابم نآ
 ی لئاسم دیاب ارچ هک ممهفی مذ نم»: بتفگ ناشیا هب یلماعل بجنسحم دبیس اقا موحرم
 هب دهدی صیخشت هک ییاجر ه امش؟! درک نامتک دراد ی خیرات تیعقاو هک ار
 یزیچ نم؛ ممهفی مذ ار نیا نم! مپوگن ار اهنأ هدنب ات دیوگب هدنب هب، تسین تحلصم
³ «». منکی م نیب مهدب صیخشت هک ار

ی خیرات تیعخش ییاوز هک تسا نیا خر م کیت نایخن یرتلااب، ریقت داقتعا هب
 ناهنپ هدناوخ ناگدید زا، دهدی صیخشت دوخ هک یحلصم ربانب ار صخش کی
 اتسا اهت نایخن یرتلااب نیا؛ دنک

ماما: هک دش ضرع ناتمذ شپ زور دنچ

اما، درک تعبید دیزی اب هنیدم رد ماسلا هیلع داجسد
 دوخ: دنیوگی میضعب؛ دنراد فالتخا خیراوت
 زا یضعب رد و⁵؛ دما هنیدم هک رفسد رد دیزی

1. 637 و 630 ص، 1 ج، تعیشلا نایعا

2: 149 لزغ، (نماژپ) ظفادن اوید

متکذر ه و ی تقون خسره *** فلام تامارک ز نانشنت ابارخ اب
 دراد ی ناکم

3. 293 ص، 15 ج، یسانش ماما

4. ماسلا هیلع داجسد ماما ترصد تدهش سلجم

5: 234 ص، 8 ج، یفاکلا

لوقیه ماسلا هیلع رفعجابا تعمسد: لاقه یواعم نب دیرب ن ع»

دیرب وه و تنیدملا لخد یواعم نب دیرب ن

هل لاقف هاتاف شیرق نم لجر ی لیا تعبف؛ جحلا

و کتعب تیش ن؛ ی ل دبعا کنا ی لرقت ا: دیزی

ای - اللهو: لجر لا هل لاقف،؟! کت یقرتسا تیش ن؛

و، ابسد شیرق ی فی نم مرکاب تنا ام - دیزی

و یلهاجلا ی فی با نم لضافا کوبا ناکلا

ریخب لا و نیدلا ی فی نم لضافا تنا ام و، ماسلا

هکلب، تفرند هکم به لاصا دیزید: هک ت سا خیراوت
 و دما هیندم به بهق ن به لمسم، و ا ریما و هدنامرف
 ره رد! تفرگت تعیب دیزید ی ارب ترضدن آزا

دیزید ه ل اقف،؟! ت لاس امب ک رقا فیکف ای نم
 ل جرلا ه ل اقف،! ک تلتق - اللهو - ی ل رقت م دن ا
 ن به ن یسحلا ک لتق نم م طعاب ی ای ک لتق س ی
 رماف،! هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر ن با، ی لعد
 ل تقف به

ل اقف م لاسلا هیلع ن یسحلا ن به ی لعد ی ل ل ل سر ا م
 ن یسحلا ن به ی لعد ه ل اقف، ی شرقلا ه لتاقم ل ثم ه ل
 ی نلتقت س ی ا، ک رقا م دن ا تیار ا: م لاسلا هیلع
 هنع - دیزید ه ل اقف،؟! س م ل ابا ل جرلا ت لتق امک
 ن یسحلا ن به ی لعد ه ل اقف،! ی ل ب: - الله
 دبعا انا: ت لاس امب ک رقا دق: م لاسلا هیلع
 ل اقف،! ع ب ف ت ث ن ا و ک س م ا ف ت ث ن ا ف، ه ر کم
 و ک م د ت نق د، ک ل ی ل و ا: - الله هنع - دیزید ه ل
 »! ک فر ش ن م ک ل ذ ک ص ق ت م ل

دومرف هک مدینش م لاسلا هیلع رقا ماما زا: دیوگی م هیوا نم ن به دیزید: «مجرت
 داتسرف شیرقا ز ا یدرم ل ا بند به سپ، تشاد ار ج د ما جنا دصق و دش هیندم دراو هیوا نم ن به دیزید
 ار و ت م هاو خبر رگا، ی تسه ن م ه د ن به ک ی نکی م ر ا رقا ای ا:» بتفگ و ا به دیزید. دما دیزید دزن به و ا و
 ی ا - ادخ به مسق:» داد با و ج و ا به درم ن ا: «! م نکی م دوخ هدر ب ار و ت م هاو خبر رگا و مشورفی م
 مرد پ ز ا م لاسلا و ت یله ا ج رد تر دی و ی راد ن ش ی ر ق ن ا ب م ر د ن م ز ا ی ر تی م ا ر گ بس د و ت - دیزید
 هچنا به تیاری ه نو گچ سپ، ی تسید ر ته ب و ر ت ت ل ی ص ف ا ب ن م ز ا ن ب د ر د ز ی د ت دوخ و د و ب ن ل ص ف ا
 درم ن ا: «! مشک ی م ار و ت ی ن ک ن ر ا رقا رگا، ادخ به مسق:» بتفگ دیزید، «! م یام ن ر ا رقا ی تساوخ هک
 م ی ط ع م ل س و ه ل ا و هیلع الله ی لصد ادخ لوسر د ن ز ر ف، ی لعد ن به ن یس د ن تشک ز ا ن م ن تشک:» بتفگ
 دش هتشک و درک ر د ا ص د ار و ل تق ر و ت س د دیزید،! تسید ر ت
 هتفگ ی شیرقا درم به هک ار ی فرد ن ا م ه و داتسرف م لاسلا ام هیلع ن یس د ن به ی لعد ل ا ب ن د به سپ
 تیاری رگا هک ی نیبی م ن یچ ای ا:» دومرف و ا به م لاسلا ام هیلع ن یس د ن به ی لعد بتفگ م ه و ا به، د و ب
 به - الله هنع - دیزید، «! تشک ی هاو خ ز ی د ا ر م ی تشک زور ی د ار درم ن ا هک ه نو گ ن ا م ه، م ک ن ر ا رقا
 ی م هچنا به سپ:» دومرف م لاسلا ام هیلع ن یس د ن به ی لعد، «! تسا ن یچ، ه ل ب:» بتفگ ترض د ن ا
 رگا و راد هک ن ا ر م ی تساوخ رگا، هتسه ه دش ر ا د ا و ه ا ر ک ا به ه د ن ی ن م: م نکی م ر ا رقا ی هاو خ
 ز ا ر ا ک ن ی ا و ی درک ظ ف د ار ت نوخ، و ت ر ب ی او:» بتفگ - الله هنع - دیزید، «! شورقی ی تساوخ
 (ق قحم)» «! تساک ن ت فر ش

1: ۲۵۹ ص ۳، ج، دیدحای بانبا، غلابلا جهن حرش
 ش ی ج ل ا ی لعد و ه ن ی د م ل ا ی ل ا ه ر ح ل ا ش ی ج م د ق ا م ل
 و، ا ث ل ا ث ه ن ی د م ل ا ح ا ب ا، ی ر م ل ا ت ب ق ع ن به م ل س م
 ب ا ص ق ل ا ر ز ج ی ا م ک ا ر ز ج ف ی س ل ا ب ا ه ل ه ا ض ر ع ت س ا
 ع ا ن ب ا ل ت ق و! م د ل ا ی ف م ا د ق ل ا ت خ ا س ی ت د، م ن غ ل ا
 ن خ ا و ر د ب ل ه ا ت ه ی ر ز و ر ا ص ن ل ا و ن ی ر ج ا ه م ل ا

تسا هدمآ خیر او تزا ی خرب رد بلطم، تروص

نم ماقتسا نملک ی اء اقیواعم نب دیزی اءعیبا
ریملاً ن ف دبع اءا ی اء، نیعباتلا و تباحصلا
قروص تناک انکھ! اقیواعم نب دیزی نینمؤملا
ئی اءن بن یسحلا ن بئی اء لا اءر حلا موی اءعیابملا
اے تعیب دءا و هریرسی اء اءم اءسلا و اءمظعا اءنا ف
ن با و اقیواعم نب دیزی نینمؤملا ریمأ وءا اءا ی اء
کاذن اک و؛ هریرغ هی اء عیاب اءم اء اءفد، اءم
«ب اء اقیواعم نب دیزی نمل قاصوب

اے بقع نب ملسمی هدنامرف اء هر حرکشلا نوچ»
رکشلا بزور اء ار اءنیدم، دیسر اءنیدم اء ی رم
ی دنفسوگ باصق اء اءنوگن اءم و. درک حابم دوخ
دومذ اءکتهکت و حبذ ار اءنیدم ل اء، دنکی م حبذ ار
ن ادنر ف و! تفری م ورفن و خرد اءا پ اءکی ی با ج اء
و. تشک ار رد بل اءا اءیرذ و راصنا و نیر ج اءم
، تشاد اءگذ هدنز اءکن یعبات و اءباحصزا اءکر هزا
هدر ب) ن ف اءدر ب و اءکنیا ر ب تفرگ تعیب دیزی ی ار ب
دیزی (دنتسه لاوم اءدر ب م شردام و ردپ اءکی ی ا
نیدب مدرم اءم اء اءر حر زور تعیب تروص! دشاب
، ماسلا م هی اءن یس دن بئی اء اءر گم دو ب تروص
و تشاد گرزب و دومذ مارکا ار تر ضدن آ اء
نیدب ناشیا زا و دنانشن شتخت ر ب دوخ رانک رد
نینمؤملا ریمأ ردار ب اءک تفرگ تعیب تروص
راکنیا اءات، دشابش یومع رسپ و هیواعم نب دیزی
زا، دندوب هءاد ما جنا تر ضدن آ ریغ اءکی ی تعیب
هیصوت تهج اءل معنیا و؛ در اءر ب تر ضدن آ
«دوب هدرک و اء هیواعم نب دیزی اءک دوب ی ا
(ق قحم)

ی تیعموم هچرد و تیعضو هچرد داجسد ماما لاماد
 و تبحص یاج، هلب؛ دنامب اهنیا همه، تسا هدوب
 هئسم نیارد قیقدتو قیقحتو صحفو طسبیاج
 خیراوتزا یضعبرد هدش رکذ بلطم اما، تسه
 .تسا هدمآ

و ماهوا هتخاسد ماما و یعقاو ماما نیب قرف تلایخت

دراوی مقس آبغ خیشد اقا مو حرم هب هکی لاکشا
 :هک تسا نیادوشی م

اتنیمز زا، عقاو ماما نیب و ماما نیب و؛ دیا هتخانشد دوزر هاظدید ابار ماما امشد
 ماما. دوشی مذس انشم ماما یسک، کلد لاثما و حیثاقم باتک فیلتا اب! تسا قرف نامسا
 ی م عمده ابار تا یاور هکی سکه هز، تسا ماما ماقم هب فراع و ادخی لو، سانشد
 ، دنانیمیلاب احصا و دنتسه یبوخ یاهمدآ اهنیا؛ دروآی م هبعدا هکی سکه هز و، دنک
 داقتعا رد ی شحافتا هابتشا نینچکی مینیبی م انذ! اتسا رگید یسک سانشما ی لو
 .دراد دوجو ماما هب تبسن اهنآ

هئیسق کی نیسحلا نیب ی لع تعیب نانساد
 هئیدم لها مامت، میهاوخذ ای میهاوخب؛ دوبنی فخم
 ساسار بنامز نآ مدرم. دندرک ادیب علاطان آزا
 عضوم ماما هب تبسن اهن دیدنیا و اهدادیور نیاد
 ن تسنادن و دوزی اهت لاهج ساسار بام و، دنتفرگ
 قرفی لیخ هئسم؛ میتفرگ عضوم ماما اب دوزی اه
 نیا و میدوب نامز نآ رد مام رگا ایآ! دنکی م
 نینچکی، میدرکی م دهاشم اهنآ زا ار لئاسم
 !؟ میتشاد ماما زا ی ریو صت نینچکی و میسرت

ی نامب و تاداقتعا میناوتب هکنیا یارب سپ
 ی اهر اچ، مینک انب حیحص روطه ارب دوزی رکف
 تسه هکی روطن آار ماما خیرات هکنیا زا میرادن
 1. میمهفب و میباید

1: ۲۹۴ ص، ۱۵ ج، ی سانشد ماما

ترضدن اشیا هکارچ. تسینی تسرد هئیرظن، ی مق مو حرم هئیر نیاد
 ، تسا هتشدانپ مدرم هدیقع یوگلا و موسا ار دیزی اب تعیب نودب داجسد
 نامیا زا، تسا هدرکت تعیب ترضدن آ دنمهفب مدرم رگا: هک در ادنی م و
 ، هجینت رد و؛ دنکی م ادیب فعضن آرد ایو دندرگی مر ب عیشته هب هدیقع و
 رگفت زرط نیاد ساقم و! دنک تعیب دیزی اب دیان هک تسا یسک ماما
 :اریز؛ تسا نشور

ی نلاقع ریغت اساسحازا س انلام اوع ی ورید

دجسم رد هبشسه سد بش کید رد هک ت سا مدای
لقع» :هکنیا تبسانم هب اقا .دو بریست هسلج ،مناق
ربت اساسحا و تسان اشمشچ رد همه مدرم یاه
:دندومرفار بلطم نیا «!تسا مکادلقع

ی نابع و ی نساحم و ی امامع بخ ،دینیبی م هفایق نیا ابو ل کشن نیا ابار نم امشن لا
دمحلا :مینکی م هفاضا مراد نم مه ار اهینیا) ...کلذل اثما و ی درز نیلعذ و ی نابع و
درم ،ی ملاء درم و اقا هچ الله اشام !ی هجوم ی اقا هچ !ی ای ناروند ی اقا بجع لله
؛دننکی م ادیب ش یارگ ی اءدع (...و !ن طاب و رهاظ تافصد دجاو ،ی هجیو و دنمشناد
رارقرگا اما دیونشی م ار ام ی اهت بحد و دینیشنی م ،دینکی م ادنقا و دیبای م اجنیا
ش یاهی ضعب هتبلأ) میاید دجسم هب همامع نو دد ادرف نم ل اثمب اینم هک دشاپ نیا رد
،مینک رتماتوک یردقم هار نامنساحم و (مینکی م هفاضا نم و دندوب هومرفذ ناشیا ار
مینک تکردهناخزا راولش کید و ن هاریپ کید و ی یایمد کید ،میشوپنم ه ابق و ابع
ابنم هب تبسن امش رظن ایآ ؛میاید مناق دجسم هب روظنیمه و میورب آهن باباخرد و
!؟تسا ی کین لا

ن نامه مه لاد ،میشاد داوس هک رادقم نامه ،تسا مدرکن ی قرف هک ملاء هکی تلاحد
و میدرکی م ی تدایع کیدرگا مرخلاب ،تسا مدرکن ی قرف هک مه نامیاوقت ؛تسا ردق
هب تبسن هک مه نامتفرعم و نامتریصب ؛تسا نامه هک مه نیا ،میدناوخی م ی زامن
تواقت ؛تسا هدش ادیب ی زیچ هچ رد تواقت سپ ؛تسا مدرکن ی توافقت ل اوحا و عاضوا
!تسا هدش ادیب ی رهاظ ل کشد کیدرک طقف

تعیبه حلاصم و ،تسا هومذ تعیبه هک ت سا هدوب ی سکی عقاو ماما :لاوا
ن آ فلاخ و ،هدوب تسرد و حیحص اقیقحت و هتبلأ و دنادی م ش دوخ ار
تسا هدوب تسردان - تعیبه مدع ی نعیه -

دیوگی م و دیزی دننام یرئاج مکاد هب میدش لاتیم زورما ام رگا :اینان
طلاغ و مارد ،ضرفن نیا رد ی تدار تعیبه امرگا “...هنرگ و نک تعیبه”
هداد رده ار ی عمج و نادناخ و دوخ نوخ ،هرهب و هجینتن نو دب ،میرامشب
ی طیارش ن انچ رد نامنایا دتقم و نامنایاوشیپ :هک میتسناد رگا اما و ؛میا
هب هک ی تار و زحم و دسافی لاتن نو دب ،مینکی م تعیبه اروف ،دناهومذ تعیبه
مدرم هب ارچ !؟تسیند معیش هملسم لوصا زا هیقت رگم .دشاب هتشاد ل ابند
فرش ی انگنت و جرحد و رسعدرد ار نیکاسم ن آت مینایامند ار ن آ فلاخ
ی درفی دروم نینچ ریظن رد انایا رگا ات ؛مینک راتفرگن ادجو و وربا و
ش ماما هیور و تنس فلاخ و دنابد راکهنگ و هنمرش ار دوخ ،دنک تعیبه
ش و ختسد ار ش ناعبات و دوخ دنک تعیبه رگا و ؛دنک ی قلدت ار تعیبه ن آ
زا ار دوخ ناجی گناوید هب و هدهن ک افسد رئاج تسم ی گنز کی غیت
!؟دهدب تسد

نیا مامت هنرگو !هیلیخت تقیقدن ایبه هن ؛تسا تقیقدن ایبه ،تقیقدن ایبه
تسا هومذ نامتک ار تقیقد هک دشابی م ی سکندرگرب ،هبتترتم دسافم
ن اندناخ هب تبحم و تمحر و جنر و هدهاجم مامت اب ی مق ت دحم موحرم
زا یرادقم ؛دیامنی م عبطقت ار رابخا :هک دراد ار صقذ نیا ،تمصد
ن آ رد اسبهچ هک - ن آ هیقب زا و ،دنکی م رکذ ت سا دهاش هک ار ربخ
فرصد - ت سا دیفم ،دافتسم ی انعم نیمه روغذ و دودح ی ارب ی نئارق
ن آ لیز رب هئیرق ،ربخ ردص اسبهچ !تسیند تسرد نیا .دنکی م رظن
لقذ ار ربخ همه دیاب امش .ن آ ردص رب هئیرق ،ن آ لیز اسبهچ و ؛تسا
ی اهقیلعتن آ حرش ایو ش ماهررد ،دیرادل اکشا هک ی عضاومرد و دینک
دیروایب

ل تقم و ن سحلا ن ب اللهدبع ن ب دمحم ل تقم رکذ رد ،ل املاا ی مهتم رد
لینق اری میود و هیکز سفن اری لوا هک ن سحلا ن ب اللهدبع ن ب میهاربا
نیمه رد رود ن اندنچ هز رد ام ار ناشلاو احرش و - دنمان ی رمخاب
حرش طقف ،ن انا بلانم هب هراشا ی اهردن نو دبوا ،- *میدرک رکذ هعومجم
رد ریدغلا رد مه ی نیما هملع و .دراگنی م ار ناشزیمات دمحم ل اوحا
یرادبناج یردق ،میهاربا و دمحم ،ش دنزرفود و ضحم اللهدبع رکذ
»تسا مدرک یراددوخ هعقاو تیفیک و تقیقدن ایبه زا و هومذ
۲۶۷ ص ، ۱۵ ج ،ی سانش ماما *

منکی مضرع هک ار اهنیا !تسین ی خوشد اهنیا
 تیعقوم و میسر بن امدوخ هک تسانیا رطاخه
 !میوگی م ار مدوخ !مینک حلاصا ار نامدوخ
 هئسم نیا :هک منک مضرع امشد هب اقیقت
 تسانیا ایضاً نامهنیا !تسانیا رثوم ددرد دد
 ی اراد ماسلا هیلع ماما .متسهن آناید ددرد هک
 هجوت اب ار ماما دیاب ناسنا و تسانیا تایصوص
 تبسندش تاداقعا لا و ،دسانشدت ایصوصدن آ هب
 .تسانیا صقان ماما هب

هَمَّا هْرِيسَ صِيخِشْت تَهْج نِيقِي تِيْمَها ماسلا مهيلع

زا کیمادک :هک تسانیا رد تبحد ،ل ا د
 دناوتی م ماسلا مهيلع ماما ل اوقا و رادرک و راتفر
 ل ا عفا زا کیمادک و ،دوشد حرطم تنس دن اوذعه
 دیاب مادک زا ؟ دشابذ تنس تسانیا کم ماما رادرک و
 ؟درکی وریپ دیابن مادک زا و درکی وریپ
 هب ار یاهمدقم ،بلطم ندشن شور یارب
 زا رتشیب میراودیم هک میناسری م نایاقا مضرع
 .تسانیا ن آن تسناد ی لو ،دشکذل و ط هسلج دنچ
 تسانیا کم ی لو ،میزادریپی م همدقم نیا هب لاعف
 همدقم نیا ن تسناد .دیآ نایم هب زین ی رگید لئسم
 هئسم ندشن شور یارب ن آ هب ن دیسر و تسانیا مزلا
 :تسانیا ن آ و ،دراد تیمها رایسب

رَبِي نْتِيْم تَيَعْبَت رَد ماسلا تعيرش ساسا نيقيو تقيقد

ی اربام و دشابن یقی ساسا رب دیاب ناسنا لمع
 کلام دیاب میهدب ماجنا میهاوخی م هک ی راک
 .میشاب هتشاد تقیقد کلام و نیقی کلام و تاحص
 کلام یور دیاب مینزب میهاوخی م هک ار ی فرح

زا میناوتد تمایق زور هک مینزب ار ی فرح ،مینزب
 ی م ماجنا میراد هک ار ی راک ؛میایبیرب نآ ءدهع
 و دشاب تقیقد یور زا و نیقی یور زا دیاب میهد
 ی مدناسنا ؛میایبیرب نآ ءدهع زا تمایق زور دیاب
 راعشو سوهو و یوهیور ار دوخی اهراک دناوت
 !دنک انب

ی اهراتفر و اهراک مامت ،ملاسا تعیرش رد
 ی م ماسا .تسا نیقی و تقیقد ساسارب ناسنا
 یراد نلاا هک ار ی لمع نیا هک ی نادب دیاب :دیوگ
 ی مزرگا ؛تسادخیاضر دروم یهدی م ماجنا
 ی هاو خبرگا !ی یامذ فقتو و ی نک طایتحا دیاب ی ناد
 رکی و ورمع و دیز و نیسد و نسد فرح هب
 تکرحد !ی هدب باوج دیاب تمایق زور ،ی نک لمع
 نینمؤماریم اءعیش درف کی و ناملسم درف کی
 ساسارب و نیقی ساسارب ایند نیا رد ماسلا هیلع
 .تسا تقیقد

رَصَبْلًاوَعَمَّسَلًا نَّ اِمَّعِ هِبِ اَكَلِ سَيِّ اَمَ قَفْتِ الْوَلِ
 هک هچنا هب»¹؛ (لَاوُسْمَهُ هَدَع نَاك كِنَلُو اُلْ كَدَاوُفَلَاوُ
 و نكنی وریپ و تعباتم ،نکن لمع یرادن مء
 و اضعا زا تمایق زور !نکن دامتعا و نوکر
 هک ی تاناکما و زئارغ و اهیامرسد و حراوج
 و قیرط ندشن شور یارب لاعتم راگدرورپ
 لاؤسد ،تسا هتشانگن اسنا رایتخا رد ریسمتیاده
 «.دنکی م

ار هئسم نیا هک وت :دنیوگی م تمایق زور رد
 ام؟! ی درک لمع ش فلاخر ب ارچی دید تمشچ اب
 رگا هکنیا رطاخ هب؟! میداد وت هب هچی ارب ار مشچ

1. ۳۶. میا (۱۷) ءارسا هروس

ار تراکفا ،ی نیبم صخش کی زا ی لمع
 ام ! هدب ریغت ؛ی هدن رارق هتشدگ راکفا س اسار ب
 کبک دننام مکنیا ی ارب هذ میداد وت هب ار مشچ
 ات میداد وت هب ار شوگ ! ی نک زاب دیاب ؛ی دنیب
 و ی نک لیلحت ی ونشی م هک ار ی لئاسم
 دعب هک ی ورن ی هار هب هتسبش وگ و مشچ
 ،هتشدگ اهنیا مامت زا و ! ی روایب رابه ی نامیشپ
 هب ام هک ار رکف و لقع و نادجو و بلق و داؤف
 ار عیاقو و ثداود وت هک تسا نیا ی ارب میداد وت
 تهجی ب ! ی یامزاید تیعقاو و تقیقد هتوب رد
 ادیب ی عقاو و ی قیقحریغ تدارا ی سک هب تبسند
 دوجو هب بذاک ت یصخش ی سک رد تهجی ب ؛ی نکذ
 هب ،تقیقد و کلام نودب و تهجی ب ؛ی روایب
 ص صاختا ار وا هب ص تخم ریغ تافص ی درف
 ی ارب اهنیا مامت ،تسا داؤف ی ارب اهنیا مامت ! ی هدن
 بلق و ناسنا نادجو و ترطف هک تسا ی لیلحت
 ی موان هذرد هک ی یاهت شادرب زا دناوتی م ناسنا
 هُذَّءَ نَاکَ لِكَلِّوْا لُکُّ) ؛دسرب هجیتت نیا هب دیا
 نیا زا ارچ ،میداد مشچ وت هب هک ام ! (لَاوُؤُ سَم
 میداد شوگ وت هب هک ام ! ؟ی درکن هداقتسا تمشچ
 نیعرد ،ی دینش ی صخش زا ار نخس نیا وت و
 و بلق وت رد هک ام ! ؟ی دادنرثا بیترت ارچ لاح
 هلیسو نیا زا ارچ ،میداد رارق کحم ی ارب هلیسو
 شوگ مدرم فرح هب ارچ ! ؟ی درکن هداقتسا
 ملاک رگم ! ؟دنتسه وت لثم مدرم رگم ! ؟ی داد
 مدرم دوخ بڈ ! ؟تسوت ی ارب لمع کلام ،مدرم
 ! دندهب ار وت باوج دنیا یب تمایق زور مه

نیعبات زا تمایق زور رد ناطیش ی رب ت ادع

دوخ

دَعَوَ مُكْدَعَوَ لَّهَّأَنَّ إِرْمَلَاءَ يِضُّدَ أَمَّا نَطِيشًا لِقَوِّ
 نَطِيسٍ نَمَّ مُكَيْدَ يِإَنَّ أَمَوَ مُكْتَفَلَخَافَ مُكْتَدَعَوَوَ قِحْلًا
 مُكْسَفْنَا أَوْ مَوْلَوَ يِنُومَوْلَتِ لَافِطِي لِمُتَبَجَّتَسَافَ مُكْتَوَعَدَنَّ أَلَا
 ١) يِ خِرِصْمِبِ مُتَنَّا أَمَوَ مُكْخِرِصْمِبِ أُنَا أَمَ

همه، تانایرجو لئاسم نیا مامت هک) ناطیش»
 دیوگی م تمایق زور رد (تساناشیا هدهع رب
 و مدزی فرح کی نم، متشادن امش ابی راک نم
 نم! دینکل مع دیتساوخی م؛ دیدرک یورید امش
 ندرگ هب دنب و متفرگند دوز ریخست رد ار امش هک
 کی مدمآ! متسبذ ار امش یاهتسد و متخادنید امش
 و نادجو و روعش و لقع امش یلو) مدزی فرح
 امش هب ادخ، داد تردق امش هب ادخ، دیتشاد داؤف
 امش هب ادخ و داد لقع امش هب ادخ، داد رایتخا
 ؛(دینیبذ ار ایاضق و ثداود و عیاقو اتداد نادجو
 مدوخنم هذ! دینکل مع ار نم فرح دیتساوخی م
 رب ار ناتدوخ امش هذ و مدرکل یمحت امش رب ار
 ،متشاد یفیلکت مدوخی ار بنم) !دیدرکل یمحت نم
 ار امش نم هذ (دیتشاد دوخی ار بی فیلکت مه امش
 نینچکی رد امش اب و مدرک روبجم راک نیا هب
 ی م نم هذ مه لااح] !نم اب امش هذ و مدوب ی دنویذ
 دیناوتی م امش هذ و مریگب امش زا ی تسد مناوت
 »[!دیریگب نم زا ی تسد

ار نینمؤلار یما دیتساوخی م: دیوگی م ناطیش
 ار یلعق باوس؛ دینیبذ مه ار رکبوبا و دینیبذ
 تقونآ؛ دینیبذ مه ار رمعو رکبوبا قباوس، دینیبذ
 مینک ضر فلاًصا. دینک تواضق ی تلاً و ای تلاً دعب
 مرکا ربمغیذ و دشابذ یریدغ هعقاو هک

١. ٢٢ هیآ (١٤) میهاربا هروسد

نامہ ایا؛ دنشاب ہدر کذب و صنم ار نینمؤملار یما
 ، ہتشنگ رد نینمؤملار یما لئاسم و ایاضق ن دید
 سپ!؟ دیورن ز رکبوا فرط ہب ہک در کی مذ تیافک
 ہک دیدن ز رگم!؟ ت سا ہتفر اجک ن اترو عشد ن آ
 دندر کر ار فدحاً گنج زان امثع و رمع و رکبوا
 نینمؤملار یما و ¹، دندماید ہنیدم ہب زور ہس ات و
 مخز دونو دیخرچی م ربمغیپ رود ہب ہناور پ دننام
 ربمغیپی ادن ہر ابود ہکنیا زا دعبد و دروخ ی راک
 فرط ہب و دش دنلب رتسب زال احن نامہ اب ، دیسر
 رکبوا ل ابند ہب ز اب ار چ سپ ²!؟ تفر ہنیدم نورید
 !؟ دیتفر

ار نینمؤملار یما ربمغیپ لاصا مینک ضر ف
 نَّالٍ!؟ ت سا ہتفر اجک ن اتمشچ بذب ، در کذب و صنم
 هَذَّءَ نَاکَ کَلِّئَلُوْا لُّکَ دَاوُفَلَّوْ رَصَبَلَّوْ عَمَّسَلَّوْ
 !؟ ی دیدن ار اہنیا تمشچ اب و تر گم ³ (لَاوُؤُ سَم
 و رکبوا ہب عجار ار ربمغیپ ملاک تشوگ اب رگم
 ، ددعتم ی ایاضق رد رگم!؟ ی دینشند ہیقہ و رمع
 رگم و تشوگ نیا!؟ ی دینشند ربمغیپ زار بلاطم
 لاؤس تشوگ نیا زاتمایق زور رد ادخ!؟ دینشند
 ملاک ، میداد و ت ہب ہک ی شوگ نیا اب ار چ ہک دنکی م
 رثا بیترتی لو ، ی دینشند اہنیا ہب تبسند ار ربمغیپ
 !؟ ت سا ہتفر اجک تاد ، رتھم ہمہ زار و!؟ ی دادند
 : دیوگی م ربمغیپ لایاب ہک ی سک ن آ

رگا» ⁴؛ **مُکِیْفِیُّ لَع و مُکْرِیْحِبُ تُسَلَّو ! ی نولیقاً**

¹ ص ۲، ج ، م لاسلا بخیرات؛ ۲۶۳ ص ۳، ج ، ؤوینلا لدلاد : رکبوا 1
 ۱۹۰.

، روئتملا ردلا؛ ۱۹۳ ص ۴، ج ، ن آرقلا ی آ لیواتن ع ن ایبلا عماج : رمع
 ۳۲۱ و ۲۹۵ ص ۱، ج ، ی زاعملا؛ ۸۸ ص ۲، ج

۱۵۸ ص ۲، ج ، ل ماکلا؛ ۵۲۲ ص ۲، ج ، ی ربطللا بخیرات : ن امثع

² ۸۵ ص ، ی رولا ملاء

³ ۳۶ یأ (۱۷) ءارسا هروسد

⁴ ۴۰۲ ص ۲، ج ، فنارطلا؛ ۱۳۳ ص ، ی مق ن اناشنبا ، ل ناضفلا

!دیریگد ار نم تسد دییاید مدرک ادیپی شزغ نم
امش نیدی لءه کی لاحرد متسیند اهامش زارتهب نم
«!تسا

راکه چ لاابن آ! نییایید، سی تسیند رتهب رگا بْذ
هرابود ارچ دیدینش ار اهنیا هک امش!؟ سی نکیم
سی لءه لابند ارچ!؟ دیدرک تعیب رقبوبا اب دیتفر
!؟ دیتفرن

سی ووراپ و دننیب ار قدهک سی دارفا مامت اللهو
، دنشاب هک سی الهقبط و فنصره زا ، دنراذگب قده
و! دندهب باوج دیاب و دنال وئسم تمایق زور رد
! دنزبل وگ ارش دوخ دناوتی مندس کچی

تمایق رد ناسنا لامعاً روضد تیفیک

زور رد ادخ نانچن آ^۱؛ (عُغْبِلَاءٌ مُّجْحَأٌ قَلَّه لَقُ)
ن وچمه سی کیکی کی ار عیاقو نیا مامت ، تمایق
سی ناسنا مشچی ولج حضاو و نشور ریووست
هب ات دروآی م ولج ار ایاضق دنکی م عورش! دروآ
سی م و درادی م هگد ار ملیف دعب ، دسری م اجن امه
و دهدی م تکرده هرابود! نک اشامت لاماد : دیوگ
نیمه و دنکی م شدرگ هب عورش ماگتسد نیا
سی ادخ هک سی یاجن امه ات دیآی م و دیآی م یروط
سی م و درادی م هگد هرابود ، دریگد ار چم ده اوخ
هرابود و! سی اهدرک راکه چ اجنیا نک ماگد : دیوگ
نیا اجنآ ، منزی م لاثم مراد نم هتبلآ ... روطن نیمه
نیع ناسنا و تسا درّ جت ملء اجنآ ، تسیند یروط
دنیبی م ار تیعاو

۸۲۱ ص ۲، ج ، نیدلا لوصاً ی فنیقلا ملع

۱: ۲ عقیلت، ۳۱۴ ص ۱۶، ج ، سی سانشد ماما . ۱۴۹ هیآ (۶) ماعناً هروس
سی اچرد و دسری م هک سی لیلد و تّجد دراد ادخ هب صاصتخا : وگب»
«دنیشنی م دوخ

طقف هئسم نیا؟ مینک راکه چ ام لاجد بخ
 تقیق کیه هئسم نیا، تسیند امش و نم هب طوبرم
 و مهف و کاردا هکی سکره؛ تسای تعقاو و
 مهش تیلوئسم و تهعت، تسای رتشیب ش تریصد
 .تسای رتشیب

عَمْسَلًا نَا مَلْعَ هَبِ كَلَّ سَيَّلَ اِمَّ فُقَّتَ الْوَا
 1. (لَاوُسْمُ هَدْعُ نَا كَا كِنَلُوْا لُ كَاوُفْلَاوُ رَصْبَاوُ

مءعا زا تیبته یرطف بوجو و یلقع موزا

یلقع میهاربا ترصد، نآرقه هفیرشد هیا رد
 یومع هب باطخرد ماسلا هیلع و هلا و انیبند
 :دیامرفی موزا، دوخ

كِدِهًا يَنْعَبْتَا فِ كِتَايْ مَمَّ اِمَّ مَلْعَا نَمَّ يَنْعَا جِ دَقَّ يَنْبَايْ
 هداد و ته هب هک مرادی ملعن منوچ»²؛ (اؤوسدا طرصد
 «! ییابند ل ابند هب دیاب، تسای هشدن

³؛ دهدی م رارق تیمعا ار لمع کلام: ینعید
 اطع میهاربا ترصد هب دنوادخ هکی نیقی و ملع
 اطع نوچ! تسای هدرکن اطع رزا هب، تسای هدرک
 نیا و دنیبی م ار هئسم نیا مه رزا و تسای هدرکن
 ترصد ل ابند هب دیاب، دنکی م کاردا ار هیضقه
 رد ادخ و تسای لوئسم دورنرگا؛ دورب میهاربا
 هک وت: دنکی م لاؤسد ش داؤف زا تمایق زور
 ار ییانشور هک وت، یدرک ساسدا ار تیمعا
 ار تدوخ قوفام هبترم هک وت، یدرک ساسدا
 اب ادعب)؟! دادن شوگ ارچ سپ، یدرک ساسدا
 راک منکی م ضرع هکی تلامج نیا کتکت
 (! میراد)

1. 36 هیا (17) آرسا هروسد

2. 43 هیا (19) میرم هروسد

3. ملعاً هب عوجری عرشد و یلقع بوجو نو مارپیرتشیب علاطا تهج
 1. هقیلعت، 292 ص، دیلقت و داهتجا هئاسر هب دوشد عوجر

نم به ادخ»؛ ﴿كَتَائِدٌ مِّمَّامٍ مَلْعَأً نَمَّيْءَاجِ دَقَّيْذِ﴾
 «!تسا هدادنو ته به هک تسا هدادی یا هزیچ
 !دهدب مه و ته به ادخن کاعد بْذ

لِاعْتَمِ دِنَوَادِخِ زَا دَامْتَسَا اِبْ مَدْعِ بَسْكَ

یئابطابط هملاء موحرم س لجم رد زور کی
 زا یلیخ، دود اجنای عبطخوشد خیش کی، میدود
 هملاء موحرم تامولعم اترازاغ و مدع ناروف
 می رگم» :تفگی م و درکی م بَجَعْتِیْئَابِطَابِطِ
 خیش «!؟دهدبی سک به ار مدع همهنیا ادخ هک دوشد
 ناسن نامه اب هملاء موحرم !دود ی اهزما ب
 :دندومرف ناشدوخ

دوخ شید زاهک ام²! ﴿اَمْلَاءُ یَنْدِزِ بَبَّرَ لُقُو﴾
 ادخ هداد هچره ! ﴿اَمْلَاءُ یَنْدِزِ بَبَّرَ لُقُو﴾ ، میدروایند
 لخب هک دنوادخ، دهدی م مه و ته به ؛تسا هداد
 !درادن

یْلِیصْفَتِ مَدْعِ وَیْلِامِجَا مَدْعِ نَبِیْدِ تَوَافَتِ مَدْعِ تَعْبَاتِمَ بَوِجُورِ

ناسنا هک تسا ی اهلسم نیرتمهم اهلسم نیا
 تسرد ار هیضق نیا لَوَا ،دوخ ی گدنز رد دیاب
 ناسنا !دهدب ماجنا دهاوخی می راک ره ادعب، دنکب
 و ،دهدب ماجنا دیدرتو تکش اب ار یراک دناوتی مذ
 ماجنا ءاوها رد یراتفرگ اب ار یلمع دناوتی مذ
 دهد ماجنا مدرم فرح اب دناوتی مذ و ،دهد

دِنَوَادِخِ هَکِّیْ تَفْصَدِ³؛ ﴿هَیْفَ بَبَّرَ لَا بُتِکَلَّا کَلِذِ﴾
 تفص نیا ،دنکی م رکذی حو و ن آرقی ارب لبعتم

¹ «ی.ناوارف، تترک: ترازاغ» :دیمعی سراف گنهر ف

² ۲۰۳ ص، ی حوق فا. ۱۱۴ هیأ (۲۰) هط هروسد

«!ازفید نم مدع رب هتسویپ و ماود روطه ب، نم راگدرورپ یا :وگب»

³ ۹۱ ص، ۴ ج، ن آرق توکلم روند. ۲ هیأ (۲) هرقب هروسد

«تسین ن آرقی کش چیه تسا ن آرق هک باتک ن آ»

دیار «!تسین آن آردی کش»؛ **هیف بَیر ال** :تسا
 هلمجای فولو، تسین باتک نیاردی کش هک دینادب
 مدع ساسار بای، باتک نیارام تعباتم! دینادب
 ودره هبو؛ هی لامجا مدع ساسار بایتسا لیصفت
 ،ققت فرصد، هی مدآس فزرد مدع نیارققت هوحذ
 نآی اضتقم هبل مدع بوجو بجوم و تساز جنم
 ای دینادب لایصفت ار هلئسم کی امش بتسا دقتعم
 ولو، تساجنیا رد قدهک دینادب ی تقو، لمامجلاب
 لمع دیار، دیشاب هتشانن علاطاش تایصوصذ زا
 الله عاشن! هک، دنیوگی هی لامجا مدع ار نیار دینک
 نیاردم ثحب نیرتمهم دیاش و دیایم نآ ثحب
 زاهک میفلکم امر و طچ: هک دشاب هیضه نیمه ههد
 بجاو و مینک هداقتسا نامدوخ هی لامجا مدع نیار
 ؟میوربن آل ابنده هک تسا

ادخلوسر هباحص زا یکی نیقی بتارم

اب و، دوشی متسرد راک نیقی اب طقف و طقف
 نینمؤماریم! دوشی مذتسرد یرگید زیچ چیه
 :دنیا مرفی م ماسلا هیلع

؛ میدشر بمغیپ دجسم دراو باحصا و هلا و هیلع الله یلص مدرکالوسر ابامزور کی
 درزش امرهچ گنر هکی لاحرد، تسا تدابع لوغشم دجسم هشوگردی ناوج میدید
 و فیحن ندب یلیخ و دوب ادیب و اتانجو رد رهس و بش یرادیب راتا و دوب هدش
 دربی مرسید و دنکی مریس دراد هی ملع کیررد هک دوب صخشتم و تشاد یرغلا
 و عضو و لاح: «دندومرفوا هبترضد دمآ ربمغیپ شپید، دش مامت ش زمانه کی تقو
 «؟تسا یروطنیا وتلاد ارچ و یکی م راکهچ؟ تسار و طچ وت تعقوم
 ،مدوبز یروطنیا نم للاحیات! تسا هداشک اجنیا هب ار نم نیقی، الله لوسر ای»: تفگ
 ار یقیققد و لناسم و تسا هتفر رانک منامشچ یولج زا اهه درپ و مراد نیقی نونکا
 تحار دراذگی مذ و تسا مدرک لوغشم ش دوخ هب ار نم هلئسم نیا و، مینیبی م مراد
 «!مشاب

ی ف و تسب رد نیقی، امش ماکحا هب هی لامجا مدع ساسار ب، متشانن نیقی هکل و ا: ی نعید
 هی لامجا مدع و مادیسر بلاطم نآ هب لاد اما؛ تسا قد امش بلاطم هک متشانن هلمجلا
 ناو نعب افرصام و دیتفگی م امش هک ار هچنآ و تسا هدش لیدیت لیصفت مدع هب نم
 نآ میراد نامدوخ لاد، مینفر یذپی امش زا قیدص و وگت قید کید و ربمایپ کید
 !مینکی م کاردا و مینیبی م ار بلاطم
 «؟تسیچ تنیقی تملع ب»: دندومرفترضد

رگا، سرپید تشهد زا یهاوخی م رگا! سرپید یهاوخی م چره، الله لوسر ای»: تفگ
 یکی کی، دنتسه منهد ای تشهد رد هک ار ی دارفا همه! سرپید منهد زا یهاوخی م
 دنتسه امش فارطا رد هک ییاهن نیمه زا کیمادک هک میوگی ای! میوگی م ناتیارب
 ی تشهد یسک هچ میوگی ای!؟ تسا منهد هجرد مادک رد شهاگیاج و تسای منهد
 «!؟تسا اجک شیاچ و تسا

¹ «!نکذش افار رارسا و رادهگذ تدوخ یارب ار بلاطم نیا»: دندومرفترضد

1، رابذلا یناعم؛ ۵۳ ص، ۲ ج، یفاکلا؛ ۲۵۰ ص، ۱ ج، نساحملا
 ۳، نآرقت و کلمرون؛ ۹۲ ص، لوارتقد، یونعم یونثم؛ ۱۸۷ ص
 ۳۶۴ ص

ن یقید لیصحتی ارب ادخلوسر هدرتسگ هرفسد قد ترصدزا دادمتسا هطساوه بتفرعم و

ربمغیپ هک دوب ی اهرفسد نیا؟ دوب هچ نیا بؤ
هرفسد نیا رسد رب دمای یکی؛ دوب هدرتسگ همه ی ارب
ضیف، مرکا ربمایپ ضیف. تسشنندی رگید، تسشنندی
ی م ار دوخ مشچ هک تسا ش آفذن آ؛ تسا ماء
اجک ربمغیپ! دنییب ار ضیف نیا دناوتی مذ و ددنب
ش یپزا ربمغیپ رگم! ایپ مه وتبذ!؟ دنکی ملخب
هلیسو کی طقف ربمغیپ!؟ تسا هدر و آ ش دوخ
تقیقد و مینزب فرطن آ و فرطنیا کی کات! تسا
!؟ مینک و جتسجی رگیدی اجزا ار

***؟ تساجک رای ن آ هک دایرف و هلان کی ک ه بات

؟ تساجک رایغا، دش رایزا ری قافا همه

ردتسود *** در ب رادیپ تلود دوب رادیپ هکره

؟ تساجک رادیپ قشاعی لو هولج

*** بیغ ملاءزا دسری م ن لادهتسخی سیع

؟ تساجک رامیدلد، دراد هک رامیدرسد

دمآ راز ابرسد ربامی رسم فسوی

رُپ *** ددرگی م نایع هژذ ره ز دیحوت رسد

1؟ تساجک رارسا فقاو دوب هکی زاین

هبترمی اعا س اسار ب اد هشا دایسد تضهند اانب ن یقید

ن یقید ارب ش هار هکی سک نیدتسا قرفی لیخ
نید و دنکل ابند و یوریپ، دو صقم هب ن دیسر و
زلزله و امارم رد، ی اههیش رصتخم اب هکی سک
هب هکی سک ن آ دنکی م قرفی لیخ! دوشد ادیپ

1. ت ایبا زای بختتم، ۲۶ ص، جّلا دروصنم ناوید

شتآ ارم هبترم راز ه رگا» :دیوگی م ادهشلا دیس
وت زاتسد ،دنهده داب هب ار مرتسکاخ و دنزب
!تفگی م تسار هجسوع نب لمسم^۱ «!مرادی منرب
هبترم راز ه ار و ارگا آدجی نعید ؛تفگی مذ غورد
ی منرب تسد زاب ،دندزی م شتآ و دندنازوسی م
ماما اب هکی یاهنا نید تسا قرفی لیخ !تشاد
،دندک رد پوتکی هکی سکن آنید و دندوب نیسد
عاضوا دنیب رگا ای ،دنگی م کرت ار هکرعم
!دوری م هناخ هب ،دش ضوع

ام !تسا [درف هب رصحنم] هیضه کی لابرك
ناتسودنه و ناتسناغفا ی لابرك !میرادن لابرك اتود
رتشیب لابرك کی ؛میرادن ناریا و ناتسکاپ و
رگید ی اهاج ی ارب لابرك ظف لامعتسا !میرادن
هیضه نیا هب عجار الله عاشن !تسا مارحاً اعرش
!؟دندوب ی روطنیا مه اهنا .مینگی م تبحص مه
هکی لمسن آ !؟تسا اهنا نایم هجسوع نب لمسم
راز ه رگا» :دیوگی م نیسد ماما هب اروشاء بشد
،دندب مشتآ دعب ،دندک هدنز و دنشکب ار نم هعقد
ی منرب وت زاتسد ،دنهده داب هب ار مرتسکاخ دعب
یور ب م رگا !دنیوگی م نیقی ار نیا «!مراد
ش ناهد ردی نیریش ،درادی منرب تسد در ابش رسد
وا هب ل هلاه رهز ،درادی منرب تسد دنراذگب
!دنیوگی م نیقی ار نیا ؛درادی منرب تسد دنهدب
ی کی نیسد ماما !؟دوب ی روطنیا مه هیقب عاضوا
نیسد ماما !تفر و دما هک دوبی کی !دش مامت ؛دوب
!تسینی ناکد ره عاتم هک

هک دنیب دیاب ناسنا هک تسای هیضه اروشاء

۱. ۹۲ ص ۲، ج ،داشر لا

هلئسم هچ و تسا هدا تفاقا هچش اهظط ر هر د
درکذی تاغیلبت چیه آدبا تر ضد بتسا هدوب یا
دومرف همه هبل و ازا

درک زاب اهی ضعب یار بار هار ی لو «! دیابذی سک؛ دوشی مه تشک دیابذی نم اب هکره»
ادخ هب دهاوخی م طقف هک ی سک»¹؛ **انعم لحر یلفه سفند الله عاقل ی اء انطوم ناک نم**
«میدرک زاب ار ادخ هار طقف! میدرک زاب هار کدیام، دسر ب

ل او ما هب ن دیسر ، ی یا شگرو شک هار ر گید
! میتسب ار همه ، ایند هب ن دیسر ، مئانغ هب ن دیسر
م سب ، دسر ب ادخ هب دهاوخی م هکره ! میتسب ار همه
نیا اروشاع هیضه ! میدنبی من ار ش هار ام ، الله
! تسا ی روط

ی م روتسد اد هشلادیس تر ضد اروشاع بشد
رد ار هیضه من ؛ دننک ش و ماخ ار اه غار چا ت دهد
هار ن آ هب ع جار تاغیلبت من و دنکی م انرک و قوب
ی م ل هسب ار هلئسم ردقنیا ! چیه چیه ؛ دز ادنای م
ی ار ب دوخی ر او گرز ب اب ار بلطم ردقنیا و دریگ
دق ل یللا اذه ن ا : دیوگی م هک در انگی م زاب همه
«! لامج هونخ تاف ، م کیشغ

رسد *** ام ی او ه در ادن هکره ، هورگی ا : بتفگ
ام ی لابرک ز ا دور نور ب و دریگ
*** رسد کرت هدرکان و تنحم هب ن ت هدادان
ام ی ار ستولخ هب ی اپ داهذن او تن
سک تفایذ ، ش نوخ هب تسشن ور و تسد ات
ام ی ایربک مر ح رد ف او ط ن ذ ا ***
رسد *** هدمآ روشک س و ه اب هک ن آ ددر گرب
ام ی ادگ ، ی هاشد رسفا هب دور ف دروان
*** تسا رگید کلم و تنطلسد ی او ه ار ام
³ام ی امه خرّ فر و خ رد تسیند هصرع نیاک

1. 61 ص ، فوهللا

2. 90 ص ، ن امه

3. فلاتخا ی ردق اب ، 195 ص ، ریذن اوید

دنگی م باطخ ش تیبل ها و باحصا هب

نم اریخ لا و ی فوا اباحصا م دعاً لا ی نآف، دعب اماً
لها نم ل صوا لا و رباً تیبل ها لا و، ی باحصا
رتافو ابی باحصا نم»! اریخی دعب الله م کاز جف، ی تیبل
«! مرادن غارسد امش زارتهدی تیبل ها و

دقی نآ و لا؛ ءلاؤهنم انل¹ اموین ظلاً ی نآ و لا
ی نم مکیع سیل، لحدی فاعیمج او قطناف، مکل تندا
ی زور موقنیا تسد زار منکی مذ نامگ نم»! مامذ
مدومذی رب دوزخ همذ زار امش مامت؛ منک ادیب تاجذ
«! متشادرب امش زار مدوزخ تعیب و

ذخای و²! لامج هوزخ تاف مکیشغ دقل یلا اذھ
ی ف اوقرفت و] ی تیبل ها نم لجر دید لجر لک
، ی ننوبلطی اماً موقلا نآف؛ مکنیادم و مکداوس
³! [یریغ بلطنع او هلا ی نوباصاً دق و و

ام اب هک ی سکره سپ؛ کیرات و تسابش»
ی رگید ی او ه و درادن ی تقفارم ام اب و تسین رای
هناذ تمسهب و دنک هدافتسا بش زار، دراد رسرد
نم هچب و نزنیا تسد! دنک تکرحدوزخ هاشاک و
دوزخ اب و دیریگب ار نم تیبل ها نادرمنیا تسد و
باط ار نم طقف و دنراد راک نم اب مدرمنیا! دیرب
«! دنرادنی راک امش اب و، دنگی م

عافد رد ماسلا مهیلع ادهشلا دیس باحصا نیقی

ترضدن آ زایامد و

دیوگی م و دوشی م دنلب نیقن بریهر

ل تقلا کلذب ع فدی الله نأ و، ؤزم قلا لتقا ی تعد لتقم تشرشد تلتق ی نأ تددول اللهو
⁴! کتیبیل ها نم نایتقلا ءلاؤه سفنا نعو کسفن ع

رازه اتدشکب ار نم هرابود و موشد هذنز دعب دنشکب ار نم هک مراد تسود ادخ هب»
عقد تیبل ها زار و تزار لتق، نم عطساو هب ادخ هکلب؛ منک ادفو ته ار رد ناج راب
«! دنک

و دوب هدنارنگ تدابع هب ار رمع مامت هک ریمضن شور درمریپ نآ، هجسوع هب لمسم
رد و، دوب ماسلا مهیلع ادهشلا دیس و ی بجم ماما و نینمؤلاریما صاخ باحصا زار
قائیم هب اب و دندما لایرک هب ماب و دوبرو هشم و سونام رهاظم ندب بید اب هفوک
:دیوگی م و دوشی م دنلب، دندوب هتسب

! کتقرف اماً، ؤزم نعبس طرداً م ترقحاً م ی یحاً م تل تقا نأ تملع ول اللهو
داتفه ات، دندزی مش تا دعب و موشی م هذنز دعب و دنشکی م ار نم هک منادبرگا ادخ هب»
«! مرادی منربوتی رای زار تسد، راب

¹ مویر خا هئا: ل خ

² ۹۱ ص ۲، ج، داشرلا

³ ۹۸ ص ۴، ج، ماسلا مهیلع بلطی با لآ بقانم

⁴ ۱۸۴ ص ۱، ج، نیظعاولا مقصور

ادھشلا ديس، دتفای م نيمز ی و ر هب هک م هی تقو
، دنوشی م رضاد و ا رس ی لا ا بر هاظم ن ب بید ا ب
: دیوگی م

ر د هک میتسب ن امیپ هفوک ز ا م ه ا ب ام ، بید ی ا
! میشا ب ن یسد باکر

: دیوگی م و ا هب بید

و متسین میلوم تمدخ رد رگید ی تا عاسد ات ن م منادی م هچرگ! میتسب ن امیپ م ه ا ب ام
! م هدیپ ماجنا ن م ی راد ی ئیصو رگا اما ، تسا مک ایند نیا رد م طح

: دیامنی م ضرع و دنکی م ادھشلا ديس هب هر اشا

نیا ن ماد ز ا تسد هک تسا نیا و ت هب ن م تیسو» **! بیرغلا انهب کیلاء ، بید ا ب**
¹ «! ی رانرب اهنت و بیرغ

نَ وَ یَلْقَیْهِ بِأَقْنَمِیْ أَدْمَحْمَلْ أَوْ مَلْظَنْ یَذَلُّ مَلْعِیْسِدْ وَ

¹، ن یطبسلا ی لاعم ؛ فالاتخا ی ردق ا ب ، ۲۲۵ ص ، قطلا تعقو
۳۴۸ ص ، ۱ ج ، ی نار دنزام